

Aház je imel dvajset let, ko je postal kralj ...
Ni delal, kar je prav v Gospodovih očeh.

BOGOVI IN KRALJI

LYNN AUSTIN

BOGOVI IN KRALJI

L y n n A u s t i n

BOGOVI
IN KRALJI

DRUŽINA
Ljubljana 2020

POSVETILO

KNJIGO POSVEČAM MOŽU KENU,
KI GA NITI ZA HIP NI OBŠEL DVOM.

*Gospod je moja moč in moja pesem,
bil mi je v rešitev.
Druga Mojzesova knjiga 15,2*

LYNN AUSTIN je trikratna dobitnica nagrade Christy za zgodovinske romane *Hidden Places*, *Candle in the Darkness* in *Fire by Night*. Lynn je tudi priljubljena govornica na konferencah, duhovnih vajah ter različnih cerkvenih in šolskih prireditvah. Z možem imata tri otroke in živita v Illinoisu.

BESEDA BRALCEM

Obljubljena dežela je kmalu po smrti kralja Salomona leta 931 pred Kristusom razpadla na dve ločeni kraljestvi. Izrael, večja dežela na severu, je imel prestolnico v Samariji. Ni mu več vladal potomec kralja Davida. V južni deželi Judu, kjer se zgodba dogaja, je Davidova kraljeva družina še naprej vladala v Jeruzalemu. Pripoved opisuje dogodke v življenju dveh Judovih kraljev: Aháza, ki je vladal med letoma 732 in 716 pred Kristusom, in njegovega sina Ezekíja, ki je bil na prestolu od leta 716 do 687 pred Kristusom.

Pripoved temelji na skrbnem preučevanju *Svetega pisma* in opomb. Pisateljica je uporabila besede svetopisemskih oseb, da je ustvarila pristne pogovore. Kadar liki berejo ali navajajo svetopisemske odlomke in kadar preroki izgovarjajo Gospodove besede, pa so ti neposredni navedki iz *Slovenskega standardnega prevoda Svetega pisma*. Avtorica je le spremenila besedo ‚Gospod‘ v ‚Jahve‘.

Bralci, ki jih zanima več, lahko raziščejo celotne opise teh dogodkov v *Svetem pismu*, medtem ko bodo brali prvo od petih knjig iz serije *Kronika kraljev*.

Svetopisemske navezave v knjigi *Bogovi in kralji*:

Druga knjiga kraljev 16

Druga knjiga kraljev 18,1–3

Druga kroniška knjiga 28,1–8.16–27

Druga kroniška knjiga 29,1–14

Glejte tudi:

Druga kroniška knjiga 26,3–5.16–23

Jeremija 26,18–19

Prerokbe Izaija in Miheja

PRVI DEL

Aház je imel dvajset let, ko je postal kralj ... Ni delal, kar je prav v Gospodovih očeh, kakor njegov oče David.

Druga kroniška knjiga 28,1

PRVO POGLAVJE

Prebudil ga je trušč glasov in topotajočih nog. Ezekíja se je usedel v postelji. Srce mu je trepetalo in prvič v kratkem življenju ga je bilo groza. Njegov varni umirjeni svet v kraljevi palači je čez noč izginil in z naraščajočim preplahom je poslušal, kako se direndaj na hodniku pred njegovo sobo približuje in postaja vse glasnejši. Moški so kričé ukazovali. Vrata so se odpirala in zapirala. Otroci so vpili od strahu.

Obrnil se je k starejšemu bratu Eliábu, ki je spal v postelji zraven njegove, in opazil, da je tudi on buden. Ezekíja se je skobacal iz postelje in zlezel v Eliábovo. »Eliáb,« je šepnil. »Kaj se dogaja? Kdo je tam zunaj?«

Eliáb je zmajal z glavo in se oklenil odeje. »N-ne vem.« Stisnila sta se v temi, strmelata v vrata in čakala.

V daljavi je žalobni klic šofarja trobil poplah nad spečim Jeruzalemom, medtem ko so koraki hrumeli po hodniku in se bližali Ezekíjevi sobi.

»Bojim se,« je rekel in komaj zadrževal jok. »Hočem mamo.«

Vrata so se nenadoma odprla in vojaki, oboroženi z meči in sulicami, so se zgrnili v sobo ter Ezekíja in Eliába potegnili iz postelje. Ezekíja jih ni mogel ustaviti. Otrpnil je od strahu, ko so mu slekli spalno srajco in mu čez glavo nataknili belo platneno oblačilo. Roke vojakov so bile mrzle in hrapave, ko so ga oblačili in mu privezovali

sandale. Služabniki so bili do njega vedno nežni, smehljali so se in si izmišljali igrice, ko so mu pomagali pri oblačenju. Vojaki pa so molčali in njihov hladnokrvni molk ga je prestrašil. Eliába so oblekli enako, nato pa so ju potisnili iz sobe.

Na hodniku se je nabralo še več vojakov in ducat duhovnikov v slovesnih oblačilih. Ezekíja je v migljajočem soju plamenice opazil, da so tudi njegovi polbratje oblečeni v enaka bela oblačila. Stisnili so se skupaj in tiho javkali. Nad njimi je stal njegov stric Maasejá, oborožen z mečem.

»Vsi ti so kraljevi sinovi,« je povedal duhovnikom. »Opravimo že. Moje vojake čaka še dolg pohod.«

»Vse je pripravljeno, moj gospod,« je odvrnil duhovnik.

Toda preden se je lahko kdorkoli od njih zganil, je Ezekíja zaslišal mamo, ki je kričala, medtem ko je pritekla po hodniku iz kraljevega harema. »Ne, počakajte! Stojte!« Bila je bosa in med tekom se je ovijala v ogrinjalo. Temni lasje so ji nepočesani plapolali po hrbtu. Ezekíja se je poskušal osvoboditi, da bi stekel k njej, toda eden od vojakov ga je zadržal.

»Kaj počnete?« je kriknila. »Kam peljete moja sinova?«

»Kralj Aház bo opravil posebno daritev, preden se bodo vojaki odpravili na pohod,« ji je pojasnil stric Maasejá. »Našo severno mejo so napadli.«

»Kaj ima to opraviti z mojima otrokoma? Majhna sta še.« Še te- sneje se je ovila v ogrinjalo in vztrepetala.

»Aház želi, da bi sodelovali vsi njegovi sinovi.« Stric Maasejá je pomignil vojakom, ki so hitro stopili po hodniku, da bi ji zastavili pot. Toda Ezekíja je videl, da je prebledela.

»Ne! Počakajte!« je kričala. »Kakšno daritev?«

Stric Maasejá ji je obrnil hrbet in pomignil svojim možem. »Nadaljujmo.«

Ezekíjeva mati je začela kričati in zvok ga je navdal z grozo. Slišal je, da se obupano poskuša prebiti mimo živega zidu mož, da bi dosegla njega in Eliába, toda vojaki so jo zadržali.

»Mama!« je kriknil Ezekíja. »Hočem mamo!« Izvijal se je, da bi stekel k njej, toda eden od mož ga je dvignil, kakor da bi bil lahek kot

peresce. Ezekíja se je poskušal upirati, vendar ga je strah ohromil, in vojak, ki ga je držal, je bil veliko premočan. Materini kriki so zamrli v daljavi, medtem ko je vojak odnesel Ezekíja skozi blodnjak hodnikov po stopnicah palače navzdol na dvorišče.

Zunaj je nebo postajalo svetlejše, ko je sonce vzhajalo izza judejskega hribovja. Velikanska množica je čakala na dvorišču palače. Nekaj ljudi je stalo tudi na ulici pred vrati. Hladen vetrič je Ezekíju ovil tuniko okoli nog, ko ga je vojak postavil na tla. Tenko blago ga ni grelo pred jutranjim hladom, zato je deček drgetal od mraza in strahu. Še nikoli ni videl toliko vojakov. Stali so v ravnih vrstah in njihovi meči so se bleščali, ko so vzravnano stali pred njegovim očetom, kraljem.

Kralj Aház je nosil Judovo krono in kraljevsko ogrinjalo z izvezenim znamenjem Davidove hiše. Bil je visok trebušast možak in govoril je glasno in jezno. Vsi v palači so trepetali pred njim in tudi Ezekíja se ga je naučil bati. Ni si mogel predstavljati, zakaj je oče njemu in njegovim bratom ukazal vstati ob zori ter stati ob vseh teh vojaki. Medtem ko je Ezekíja drhté stal na vetrovnem dvorišču, so ga napestost v zraku in resnobni izrazi na vseh obrazih navdajali z grozo.

Vojaki so začeli korakati. Vodila sta jih kralj Aház in stric Maa-sejá. Mestni starešine in plemiči so jima sledili za petami, nato se je sprevod vojakov in duhovnikov začel premikati. Eden od vojakov je Ezekíja zgrabil za ramo in ga potisnil naprej z vsemi drugimi mladimi Judovimi princí. Toda namesto da bi se povzpeli po strmem griču za palačo po poti do Jahvejevega templja, kjer je kralj običajno opravljal daritve, se je sprevod vil po hribu navzdol skozi ozke mestne uličice.

Hodili so mimo prostornih kamnitih vil plemstva, nato so korakali čez tržnico, ki je bila zdaj tiha in opustela, prodajalne so bile zaprte, barvite strehe so bile čez noč zvite. Ezekíja je videl ljudi, ki so s streh ali izza zamreženih oken opazovali sprevod. Ko se je ulica zožila, so vojaki hodili še bolj skupaj in njihovi meči so pritiskali ob Ezekíjev bok. Kam so ga peljali? Kaj se mu bo zgodilo? Dvakrat se je spotaknil, ko je zgrešil stopnico na ulici, toda vojaki so ga hitro zgrabili za roke in potegnili na noge.

Končno so prišli do ogromnih vrat v južnem obzidju Jeruzalema in odšli po klančini iz mesta. V tistem svitu so v daljavi odmevali

udarci na boben. Ezekíja je zagledal strmo skalnato steno, temno in grozečo, ki je varovala vhod v Hinómsko dolino. Ko se je spreved obrnil v ozko dolino, je s koticom očesa opazil steber dima, ki se je pred njim vzpenjal visoko v zrak, veter pa ga je odnašal.

Duhovniki, ki so hodili ob Ezekíju, so začeli prepevati: »Moloh ... Moloh ... Moloh.« Pridružili so se jim moške v sprevedu in vzklikanje je postajalo vse glasnejše, krepilo pa ga je hrumeče bobnanje. »MOLOH ... MOLOH ... MOLOH!«

Zid vojakov se je na lepem razdelil in Ezekíja je prvič zagledal Moloha. Vedel je, da ne sanja. Vedel je, da je pošast resnična, ker si nikoli ne bi mogel zamisliti nečesa tako grozljivega. Moloh je bolščal vanj z bronastega prestola, medtem ko je ogenj v jami za votlim kipom gorel z glasnim truščem. Plameni so lizali koticke njegovih odprtih ust. Roke je imel iztegnjene, kot da bi čakal, da jih bodo napolnili. Strmo so se spuščale k njegovim odprtim, pričakujočim ustom.

Vsi čuti so Ezekíju kričali, naj pobegne, toda noge so mu klecale, kakor da bi bile iz vode. Ni se mogel zganiti. Eden od vojakov ga je dvignil in po stopnicah odnesel na ploščad pred iztegnjenimi rokami pošasti.

»MOLOH ... MOLOH ... MOLOH ...« je vzklikala množica v donečem ritmu bobnov. Ezekíju je srce bobnelo v ušesih, ko se je stisnil k bratu Eliábu. Zaradi valujočega dima so se mu solzile oči. Vročina ga je žgala v obraz.

Veliki duhovnik se je z dvignjenimi rokami obrnil k Molohu in z besnimi kiki rotil boga, toda vzklikajoča množica in hrup plamenov sta zadušila njegove besede. Ko je nehal moliti, je spustil roke in se obrnil. Ezekíja je v možakovem pogledu zaznal hladnokrvno odločnost. Poskušal se je umakniti, toda eden od Molohovih svečnikov ga je zgrabil za roke. Ni mogel pobegniti.

»Kateri je kraljev prvorojenec?« je vprašal veliki duhovnik.

Pečatni prstan strica Maasejája se je zalesketal v siju ognja, ko je položil roko na Eliábovo glavo. »Tale.«

Duhovnik je zgrabil dečka in ga dvignil visoko v zrak. Ezekíja je zgrožen opazoval, ko je možak vrgel brata čakajoči pošasti v roke. Eliáb se je skotalil proti odprtim ustom. Grabil se je za bronaste roke,

da bi se ustavil, vendar je bila kovina razbeljena in gladka. Ni se mogel prijeti. Eliábovi usmiljenja vredni kriki so nad besnečimi plameni in med hrumečimi bobni odmevali še potem, ko je že padel čez rob in ga je Moloh požrl. Njegovo kričanje, ki je prihajalo iz globin ognja, je trajalo le hip, čeprav se je zdelo neskončno dolgo.

Nato je strašen smrad, kakršnega še nikoli ni vonjal, Ezekíju napolnil nosnice in grlo, dokler se ni začel daviti. Želodec se mu je obrnil in bruhal je, kot da bi hotel izbljuvati tudi spomin.

Toda môra se ni končala z Eliábovo smrtjo. Tudi plemiči in mestni uradniki so izročili svoje sinove duhovniku, ki jih je drugega za drugim pometal Molohu v roke. Nemočno so se odkotalili v plamene, kamor je pred njimi padel Eliáb. Ezekíja se je zgrudil na ploščadi in si pokrtil obraz, da ne bi videl prizora. Toda grozota tega dne se mu je vtisnila v dušo. Začel je kričati ... in mislil je, da nikoli več ne bo mogel nehati.

Abíjin sin je končno zaspal. Njegovo drobno telo je bilo toplo in sproščeno v njenem naročju. Prvič tisti dan je njegov prijem popustil. Toda Abíja ga je še vedno objemala in se ni sprostila, medtem ko je sedela ob oknu in strmela v večerno nebo.

Eliáb je bil mrtev. Njen sin, njen prvorojenec, je za vedno odšel. Njen razum tega ni hotel sprejeti, vendar se ji je zdelo, kakor da bi ji iztrgali srce, njeno telo pa je ostalo hladno in prazno. Žalost je Abíjo tako prevzela, da je vedela, da bolečina do smrti ne bo izginila. Njen sin ne bi smel umreti. Veliko prezgodaj so mu vzeli življenje. Njegov lastni oče ga je umoril.

Zaščitniško je tesneje objela Ezekíja. Ne bo dovolila, da bi umrl tako kot Eliáb. Za vsako ceno ga bo zaščitila pred Aházom – toda kako? Ni imela orožja niti ga ni znala uporabljati.

Abíja je domnevala, kam so vojaki peljali njena otroka in kaj se bo zgodilo Eliábu, vendar ni imela moči, da bi ga rešila. Stražarji se niso zmenili za njene krike in prošnje. Držali so jo še dolgo zatem, ko je sprevod izginil z dvorišča palače. V daljavi je slišala Molohove bobne, vendar se ni mogla osvoboditi, da bi rešila sina. Ko je bila daritev končana, je

bil Eliáb mrtev, Ezekíja pa je še naprej kričal, premlad, da bi razumel razlog grozote, ki ji je bil priča. Še Abíja ga ni mogla razumeti. Lahko se je samo oklepala živega sina in jokala ter mu obljubljala, da je na varnem, da ga bo varovala. Vendar ni vedela, kako bo držala obljubo.

»Zakaj ga ne odložite, gospa?« jo je vprašala služabnica Debóra. »Ves dan ga že držite.« Debóra je stegnila roke, da bi Ezekíja dvignila iz njenega naročja, vendar ga je Abíja še tesneje objela.

»Ne, ne še. Moram ga objemati.« Abíja je hrepenela po nekom, ki bi jo objel in tolažil, da bi čutila ljubeče roke okoli sebe. Toda obdajali so jo le kamniti zidovi. OGREVAL jih je ogenj v žerjavnicah in na ognjišču. Krasile so jih tapiserije in preproge, ki so ustvarjale videz udobja in topline, toda Abíja je vedela, da je to zgolj videz. Pod njihovo razkošno površino so bili zidovi – tako kot njeno življenje – hladni in trdi kot kamen.

»Prosim, gospa Abíja, nekaj morate pojesti,« jo je rotila Debóra. »Tu je nekaj sadja in kruha.«

Abíja je ošinila pladenj in odkimala. »Nočem hrane.« Ugriznila se je v ustnico in okusila slane solze. Kako bi lahko jedla, ko pa se je njeno življenje razletelo kot skleda, ki jo človek vrže ob tla? Nikoli več si ne bo opomogla.

»Če boste stradali, se Eliáb ne bo vrnil, gospa.«

Abíjo je znova preplavila žalost, ko je slišala sinovo ime. »Oh, Eliáb,« je zajokala. »Moj čudoviti otrok ...«

Vse, povezano z njenim prvorojencem, je bilo nepozabno: ko je prvič začutila njegove gibe v sebi, ko ga je rodila in prvič držala v naročju; njegovi prvi koraki, njegove prve besede. Njen sin Eliáb. Bil je tudi prvorojenec kralja Aháza, bodočega Judovega kralja. Njegovo mlado življenje je bilo polno upanja in obetov.

»Nisem ga poljubila v slovo ...« Sklonila se je, da bi poljubila Ezekíja. Solze so padale na njegove kostanjeve skodrane lase.

»Gospa, morali bi ga odnesti v njegovo posteljo,« je pripomnila služabnica. »Preobleči se morate in počesati.«

Abíja se je ozrla na sprednji del obleke, ki jo je v žalosti raztrgala. Ne bo se počesala, ne bo se skopala niti se ne bo nadišavila. Kako bi mogla, ko pa je bil Eliáb mrtev?

»Ne,« je šepnila. »Pusti mi žalovati za sinom.«

»Ampak saj veste, da ne smete žalovati. Eliáb ni zbolel in umrl ali ...«

»Žalovala bom za sinom!« je ponovila. Toda nihče ne bo žaloval z njo, ne bo pogrebnega sprevoda niti molitev za umrlega, ne bo groba, v katerem bi počival njen otrok.

»Njegova smrt je bila častna, gospa. Veličastna daritev, ki jo je treba praznovati,« je vztrajala Debóra. Abíja je nejeverno strmela vanjo.

»Kakšna mati bi lahko praznovala otrokovo smrt? In kakšen oče bi ubil svojega lastnega otroka, da bi rešil sebe? Samo pošast bi lahko storila kaj takega.« Opazila je, da so njene besede pretresle služabnico, vendar ji ni bilo mar. Znova se je ozrla na spečega sina. »In samo pošast bi prisilila drugega otroka, da je gledal.«

»Raje pazite, kaj govorite,« jo je skoraj šepetaje posvarila Debóra. »Vaš mož je kralj.«

»Oh, to še predobro vem,« je grenko odvrnila Abíja. »Na dan, ko sem se rodila, so me obljubili hiši kralja Davida. Oče mi je vse življenje govoril, da se bom nekoč poročila s kraljem, kakor da bi bila to velika čast. Pod srcem bom nosila kralje. Bila sem blagoslovljena med ženami.« Pomolčala je in s prstom vrtala po raztrganini na obleki. »Ampak poglej ceno, ki sem jo plačala za to čast. Moj sin je mrtev in poročena sem z moškim, ki ga bom do smrti sovražila.«

»Ne govorite tako. Lahko vas kdo sliši in ...«

»Ni mi mar! Sovražim ga! Tega ne more nič spremeniti.«

»Gotovo ne mislite tako, gospa Abíja. Žalost govori iz vas. Posebno čast imate, da živite v palači.«

»Živim kot kraljeva ujetnica.« Njene sobane v haremu so bile med najboljšimi v palači. Imele so visoka okna, ki so na eni strani gledala na dvorišče, in balkon s čudovitim razgledom na mesto na drugi. Pohištvo v sobi je bilo prelepo: mize in svečniki so bili prekriti s slonovino in zlatom, ležišča so bila čudovito izrezljana in oblazinjena. Vse zidove so krasile veličastne tapiserije, njena postelja pa je bila odišavljena in prekrita s svilo. Toda sijaj in razkošje harema sta bila namenjena kralju, ne njej. Tako kot pozlata na sprhnelem lesu tudi okras ni mogel spremeniti Abíjine žalosti.

Nikoli ni dvomila o svoji usodi niti ni imela svojih upov ali sanj. Čemu bi sanjala, ko pa je bilo njeno življenje jasno načrtano že od rojstva in ni bilo možnosti, da bi bilo lahko drugačno? Njen oče Zeharjá jo je obljubil Davidovi hiši in njeno življenje je teklo po jasni poti proti cilju; kakor zvezde, ki potujejo po nebu po ustaljenih tirnicah. Poroka z Aházom je vodila k cilju, za katerega se je rodila, Eliábovo rojstvo ga je uresničilo.

Abíja se je spominjala, da je bila vesela, ko je odšla od doma. Hrepnela je po tem, da bi ubežala očetovi otožnosti, pogledu nanj, ko se je večer za večerom opijanjal do onemoglosti, njena mati pa se je trudila skrivati njegovo slabost. Čez dan mu je nekako uspevalo izpolnjevati naloge – služiti v templju, učencem predajati obsežno poznavanje *Peteroknjižja*, razpravljati o zapleteni Jahvejevi postavi. Tako dobro je skrival pijanost, da so le redki ljudje ugotovili, da se mu je življenje sesulo, ko je kralj Uzija umrl. Abíja si je oddahnila, ko je odšla od doma in se preselila v palačo, vendar se ji ni niti sanjalo, da se je poročila z malikovalcem. Ali da bo ta nekega dne žrtvoval njenega sina.

»Ko se vsaj ne bi poročila z Aházom,« je zamrmrala Abíja. »Želim si ...«

Umolknila je, saj se je ustrašila, ko je željo izrekla na glas. Toda vedela je, da bi se njeno življenje drugače zasukalo, če bi se poročila z Urijájem. Veliki duhovnik Jahvejevega templja prvorojenca nikoli ne bi žrtvoval Molohu. Urijá je bil stalnica v njenem domu, ko je odrasčala. Bil je očetov najbistrejši učenec in je študiral, da bi nekoč postal veliki duhovnik. Ko se ga je spominjala zdaj, je spoznala, da jo je že od nekdaj ljubil, vedno je bil nežen do nje. Njegovo ljubezen je jemala za samoumevno. Predstavljala si je, da jo bo Aház gledal enako. Toda kralj je nikoli ni gledal drugače kot s poželenjem. Kmalu zatem, ko sta si izrekla poročni obljubi, je obupala nad ljubeznijo ali prijateljstvom. Bila je Aházova lastnina, ki jo je izkoriščal za užitek in za to, da mu bo rodila dediča – nič več. Živela je le še za sinova.

»Moja otroka sta prišla iz mojega telesa, Debóra. Rodile so ju moja bolečina, kri in solze. Ko so vzeli Eliába, so vzeli del mene. Nisem jim mogla preprečiti. Moj mož se je odločil, da bo ubil mojega sina, in ničesar nisem mogla storiti. Vendar mu ne bom dovolila, da

vzame še Ezekíja,« je poudarila in se ga trdno oklenila. »Obljubila sem mu, da ga bom zaščitila. Raje umrem, kot da bi prelomila obljubo.«

Služabnica je pokleknila prednjo na tla in jo rotila. »Prosim, ne storite ničesar, kar bi obžalovali, gospa.«

»Obžalujem že to, da sem dovolila drugim, da so mi vse življenje ukazovali, kaj naj delam, mislim in čutim. Čas je, da se odločam sama.«

Spet se je zastrmela skozi okno, toda znočilo se je že in noč je prinesla temo in strah. Te noči za Abíjo ne bo nikoli konec, tudi ko bo sonce zjutraj vžšlo, razen če bo ugotovila, kako naj zaščiti otroka.

Debóra se je dotaknila njene roke. »Preobleči se morate, gospa,« je nežno rekla. »Kralj ne sme videti, da žalujete. Kaj, če pride nocoj v vašo sobo?«

Abíja bi ga ubila. Tako ga je sovražila, da bi ji uspelo. Če bi Aház nocoj prišel k njej, bi vzela nož in ga zabodla naravnost v srce. Naj tudi on občuti nekaj bolečine, ki je prebadala njo. Toda čeprav si je to želela, je vedela, da bi bilo to nespametno. Zapravila bi svoje življenje, če bi umorila kralja. Kaj bi se potem zgodilo z Ezekíjem?

»Mogoče lahko Aháza pripravim do tega, da me bo sovražil, kakor jaz sovražim njega,« je zamrmrala. »Morda bo sina in mene zapodil proč.«

»Ne,« je ugovarjala Debóra. »Kralj bi vas kaznoval tako, da bi vam vzel sina. Nikoli več ga ne bi videli.«

Abíja je vedela, da ima služabnica prav. In če bi ji Aház vzel Ezekíja, ne bi imela več za kaj živeti.

»Dovolite mi, da vas zdaj počšem,« jo je moledovala Debóra, »in preoblečem. Če bo kralj Aház nocoj prišel ...«

Abíja se je zdrznila ob misli, da bi spala z Aházom, potem ko je umoril Eliába. Toda nato jo je prešinilo nekaj drugega. Namesto da bi si zaslužila Aházovo sovraštvo, bi morda morala pridobiti njegovo ljubezen. Če sta njeno edino orožje lepota in privlačnost, bi ju lahko izrabila, da bi si pridobila moževo zaupanje in vplivala na njegove odločitve. Morda bo samo tako obvarovala Ezekíja pred njim. A kako bi se lahko pretvarjala, da ljubi Aháza, ko pa ga je tako silovito sovražila?